

Regeringens proposition 2004/05:25

Slopad arvsskatt och gåvoskatt

Prop.
2004/05:25

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 21 oktober 2004

Göran Persson

Bosse Ringholm
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att beskattningen av arv och gåva slopas vid utgången av år 2004.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i ärvdabalken	5
2.2	Förslag till lag om upphävande av lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt	6
2.3	Förslag till lag om upphävande av förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss	7
2.4	Förslag till lag om upphävande av lagen (1978:922) om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall.....	8
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:631) om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	9
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter	11
2.7	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	12
2.8	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	17
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet	19
3	Ärendet och dess beredning.....	21
4	Bakgrund	21
5	Slopad arvs- och gåvoskatt.....	22
6	Ikraftträdande m.m.	22
6.1	Slopad arvs- och gåvoskatt	22
6.2	Ekonomiska konsekvenser m.m.....	25
7	Författningskommentar	25
7.1	Förslaget till lag om ändring i ärvdabalken	25
7.2	Förslaget till lag om upphävande av lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt	26
7.3	Förslaget till lag om upphävande av förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss	26
7.4	Förslaget till lag om upphävande av lagen (1978:922) om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall	26
7.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:631) om ändring i sekretesslagen (1980:100)	26
7.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter	26
7.7	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	27
7.8	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	27
7.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet	28

Bilaga 1 Lagrådsremissens lagförslag	29	Prop. 2004/05:25
Bilaga 2 Lagrådets yttrande	45	
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 oktober 2004.....	48	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i ärvdabalken,
2. lag om upphävande av lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
3. lag om upphävande av förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss,
4. lag om upphävande av lagen (1978:922) om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall,
5. lag om ändring i lagen (2004:631) om ändring i sekretesslagen (1980:100),
6. lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter,
7. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
8. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
9. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

2.1 Förslag till lag om ändring i ärvdabalken

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 11 § ärvdabalken¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

11 §²

I fråga om förfarandet hos Skatteverket och om överklagande gäller i övrigt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

I fråga om förfarandet hos Skatteverket och om överklagande gäller i övrigt *den upphävda* lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

¹ Balken omtryckt 1981:1359.

² Senaste lydelse 2003:675.

2.2 Förslag till lag om upphävande av lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt Prop. 2004/05:25

Härigenom föreskrivs att lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt¹ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2004. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i de fall skattskyldighet har inträtt före utgången av år 2004, om inte annat följer av nästa stycke.

Bestämmelserna om eftergift i 56 § tillämpas inte i det fall att den som förvärvat egendom genom arv, testamente eller gåva avlider efter utgången av år 2004.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:857.

2.3 Förslag till lag om upphävande av förordningen
(1963:588) om arvsskatt vid avveckling av
fideikommiss

Prop. 2004/05:25

Härigenom föreskrivs att förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss skall upphöra att gälla vid utgången av år 2004. Den upphävda förordningen gäller dock fortfarande i de fall skattskyldighet har inträtt före utgången av år 2004.

2.4 Förslag till lag om upphävande av lagen (1978:922) om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall Prop. 2004/05:25

Härigenom föreskrivs att lagen (1978:922) om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall skall upphöra att gälla vid utgången av år 2004. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i de fall skattskyldighet enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt har inträtt före utgången av år 2004.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:631) om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Prop. 2004/05:25

Härigenom föreskrivs i fråga om sekretesslagen (1980:100)¹,
dels att 9 kap. 1 § i stället för dess lydelse enligt lagen (2004:631) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,
dels att ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2004:631) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,
dels att det skall införas en ny övergångsbestämmelse till lagen (2004:631) om ändring i nämnda lag av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2004/05:21 Föreslagen lydelse

9 kap.

1 §²

Sekretess gäller i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Motsvarande sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och tulldatabasen enligt lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet för uppgift som har tillförts databaserna. Motsvarande sekretess gäller även hos kommun eller landsting för uppgift som har lämnats dit i ett ärende om förhandsbesked i skatte- eller taxeringsfråga samt hos Försäkringskassan för uppgift som har lämnats dit i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift. Uppgift hos Tullverket får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. För uppgift i mål hos domstol gäller sekretessen endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Detsamma gäller uppgift som med anledning av överklagande hos domstol registreras hos annan myndighet enligt 15 kap. 2 § första stycket 3 eller 4. Har uppgift i mål hos domstol erhållits från annan myndighet och är den sekretessbelagd där, gäller dock denna sekretess hos domstolen, om uppgiften saknar betydelse i målet.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och, *med undantag för arvsskatt och gåvoskatt*, annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggs-

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt. Med

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2004:631.

avgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämföras verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

verksamhet som avser bestämmande av skatt jämföras verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Sekretessen gäller inte beslut, varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs, om inte beslutet meddelas i ärende om

1. förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga,
2. beskattning av utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden, eller
3. trängselskatt.

I beslut, varigenom trängselskatt bestäms eller underlag för bestämmande av sådan skatt fastställs, gäller sekretessen dock endast för uppgift om vilken betalstation bilen har passerat och tidpunkten för denna passage.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lag om förfarande vid beskattning, lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet eller lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion. I artiklarna 6.1 och 8.3 i rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om fastställande av vissa åtgärder avseende införsel till gemenskapen samt export och återexport från gemenskapen av varor som gör intrång i viss immateriell äganderätt finns bestämmelser om att uppgift i vissa fall får lämnas till enskild. Vidare får utan hinder av sekretessen uppgift i ärende om revision lämnas till en förvaltare i den reviderades konkurs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

2. *Vad som sägs om arvsskatt och gåvoskatt i 9 kap. 1 § andra stycket i dess äldre lydelse skall fortfarande tillämpas.*

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter

Prop. 2004/05:25

Härigenom föreskrivs att 14 § lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Om ersättning utgår i form av lös egendom, värderas denna egendom enligt reglerna i 23 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt. Värderingen skall ske med hänsyn till förhållandena vid upprättande av den handling på vilken förvärvet grundas.

Föreslagen lydelse

14 §

Om ersättning utgår i form av lös egendom, värderas denna egendom enligt reglerna i 23 § *den upphävda* lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt. Värderingen skall ske med hänsyn till förhållandena vid upprättande av den handling på vilken förvärvet grundas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

2.7 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen
(1997:483)

Prop. 2004/05:25

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483)¹
dels att 16 kap. 7 a och 10 a §§, 17 kap. 6 a och 6 b §§ samt 19 kap.
7 a § skall upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 16 kap. 7 a § och 17 kap. 6 a § skall
utgå,
dels att 1 kap. 1 a och 4 §§, 11 kap. 1 §, 12 kap. 6 och 9 §§, 16 kap.
9 §, 17 kap. 7 §, 19 kap. 6 § och 23 kap. 7 § skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2004/05:21 *Föreslagen lydelse*

1 kap.

1 a §²

Lagen gäller vid debitering och
betalning av

1. skatt och förseningsavgift
enligt lagen (1941:416) om arvs-
skatt och gåvoskatt, samt

2. avgift enligt lagen (2004:000)
om särskild sjukförsäkringsavgift.

Lagen gäller vid debitering och
betalning av avgift enligt lagen
(2004:000) om särskild sjukför-
säkringsavgift.

Lydelse enligt prop. 2003/04:170 *Föreslagen lydelse*

4 §³

Vad som sägs i denna lag om skatt och skattskyldig gäller även

1. avgift och avgiftsskyldig,
2. belopp som skall dras från ersättning för arbete, ränta eller utdelning
för betalning av preliminär skatt (avdragen skatt) och den som är skyldig
att göra sådant avdrag, samt
3. skattetillägg, förseningsavgift, kontrollavgift och ränta och den som
är skyldig att betala skattetillägg, avgift eller ränta.

Med skatt likställs

1. belopp som någon annan än den skattskyldige är betalningsskyldig
för enligt denna lag eller, såvitt gäller belopp som har debiterats enligt
denna lag, 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla
bolag, och

2. belopp som betalats tillbaka till den skattskyldige men som på grund
av ett senare beskattningsbeslut skall betalas in igen till Skatteverket.

¹ Senaste lydelse av

16 kap. 7 a § 2001:328

16 kap. 10 a § 2001:328

17 kap. 6 a § 2004:127

17 kap. 6 b § 2004:435

19 kap. 7 a § 2001:328

rubriken närmast före 16 kap. 7 a § 2001:328

rubriken närmast före 17 kap. 6 a § 2001:328.

² Senaste lydelse 2002:400.

³ Senaste lydelse 2003:747.

Med skattskyldig likställs

1. handelsbolag även om det inte är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i 1 §,

2. den som har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen (1994:200),

3. den som utan att vara skattskyldig här i landet har fått en F-skattsedel enligt 4 kap. 7 eller 8 §,

4. den som Skatteverket enligt 23 kap. 3 § har beslutat skall svara för redovisning och betalning av skatt som hänför sig till verksamhet som bedrivs genom enkelt bolag eller partrederi,

5. den som är grupphuvudman enligt 6 §,

6. delägare i handelsbolag som enligt 2 kap. 20 § lagen om handelsbolag och enkla bolag har ålagts betalningsskyldighet för skatt,

7. dödsbo som enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall förskjuta arvsskatt,

8. den som har rätt till återbetalning enligt

a) 24 eller 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

b) 8 § lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,

c) 29 eller 30 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, eller

d) 28–30 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

9. den som har rätt till återbetalning, compensation eller nedsättning enligt 9 kap. 2, 3, 4, 5, 6, 8 a, 9, 10 eller 11 §, 11 kap. 12 eller 13 § lagen (1994:1776) om skatt på energi eller omfattas av ett slutligt beslut om skattenedsättning enligt 9 kap. 9 b § andra stycket samma lag, och

10. den som i egenskap av företrädare för en juridisk person är betalningsskyldig enligt 12 kap. 6 eller 6 a § eller som träffat överenskommelse enligt 12 kap. 7 c §.

7. den som har rätt till återbetalning enligt

a) 24 eller 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

b) 8 § lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,

c) 29 eller 30 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, eller

d) 28–30 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

8. den som har rätt till återbetalning, compensation eller nedsättning enligt 9 kap. 2, 3, 4, 5, 6, 8 a, 9, 10 eller 11 §, 11 kap. 12 eller 13 § lagen (1994:1776) om skatt på energi eller omfattas av ett slutligt beslut om skattenedsättning enligt 9 kap. 9 b § andra stycket samma lag, och

9. den som i egenskap av företrädare för en juridisk person är betalningsskyldig enligt 12 kap. 6 eller 6 a § eller som träffat överenskommelse enligt 12 kap. 7 c §.

Lydelse enligt prop. 2004/05:21

Föreslagen lydelse

11 kap.

1 §⁴

Genom beskattningsbeslut bestäms om den som är skattskyldig skall betala skatt eller få tillbaka skatt och skattens storlek.

⁴ Senaste lydelse 2003:747.

Som beskattningsbeslut anses också

1. beslut om betalningsskyldighet enligt 12 kap.,
2. omprövningsbeslut enligt 21 kap.,
3. beslut i fråga om återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen (1994:200),
4. *beslut om betalningsskyldighet för arvsskatt och gåvoskatt enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,*
- 4 a. beslut om betalningsskyldighet för avgift enligt lagen (2004:000) om särskild sjukförsäkringsavgift,
5. beslut om återbetalning av skatt enligt
 - a) 24 eller 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
 - b) 8 § lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,
 - c) 29 eller 30 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, eller
 - d) 28–30 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
6. beslut om återbetalning, compensation eller nedsättning enligt 9 kap. 2, 3, 4, 5, 6, 8 a eller 9 §, 9 b § andra stycket, 10 eller 11 §, 11 kap. 12 eller 13 § lagen (1994:1776) om skatt på energi, och
7. överenskommelse om betalningsskyldighet enligt 12 kap. 7 c §, om företrädaren har fullföljt en överenskommelse på överenskommet sätt inom rätt tid.

4. beslut om betalningsskyldighet för avgift enligt lagen (2004:000) om särskild sjukförsäkringsavgift,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

6 §⁵

Om någon i egenskap av företrädare för en juridisk person uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte har gjort föreskrivet skatteavdrag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala belopp som har bestämts enligt 11 kap. 19 § jämte ränta. Om en företrädare för en *annan* juridisk person *än ett dödsbo* i övrigt uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har underlåtit att betala skatt enligt denna lag *eller om ett dödsbo uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har underlåtit att betala annan skatt än sådan arvsskatt som dödsboet varit skyldigt att förskjuta enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och*

Om någon i egenskap av företrädare för en juridisk person uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte har gjort föreskrivet skatteavdrag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala belopp som har bestämts enligt 11 kap. 19 § jämte ränta. Om en företrädare för en juridisk person i övrigt uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har underlåtit att betala skatt enligt denna lag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten och räntan på den.

⁵ Senaste lydelse 2003:747.

gåvoskatt, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten och räntan på den.

Betalningsskyldighet är, om inte annat följer av tredje stycket, knuten till den tidpunkt vid vilken skatten ursprungligen skulle ha betalats enligt vad som anges i 10 och 16 kap.

Vid ändring av ett beskattningsbeslut som avser mer än en redovisningsperiod avses med förfallodag enligt andra stycket den förfallodag som beslutats med tillämpning av 11 kap. 2 § andra stycket. Beträffande slutlig skatt tillämpas den förfallodag som gäller för det grundläggande beslutet om slutlig skatt enligt 16 kap. 6 § första stycket.

9 §⁶

Ett dödsbo ansvarar för sådan skatt enligt denna lag som skulle ha betalats av

1. den avlidne eller
2. boet, såvitt avser den redovisningsperiod eller, när det gäller slutlig skatt, det beskattningsår då dödsfallet inträffade.

Dödsboet ansvarar också för sådan arvsskatt som enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall förskjutas av boet.

Om dödsboet har skiftats, ansvarar dödsbodelägarna för skatten i den omfattning som föreskrivs i 21 kap. ärvdabalken.

16 kap.

9 §⁷

Ett inbetalt belopp skall, om inte annat följer av 10 eller 10 a §, räknas av från den skattskyldiges sammanlagda skatteskuld enligt denna lag oberoende av vad den skattskyldige har begärt.

Ett inbetalt belopp skall, om inte annat följer av 10 §, räknas av från den skattskyldiges sammanlagda skatteskuld enligt denna lag oberoende av vad den skattskyldige har begärt.

17 kap.

7 §⁸

Om det finns synnerliga skäl, får Skatteverket bevilja anstånd med inbetalning av skatt även i andra fall eller på annat sätt än som avses i 1–6 a §§.

Om det finns synnerliga skäl, får Skatteverket bevilja anstånd med inbetalning av skatt även i andra fall eller på annat sätt än som avses i 1–6 §§.

⁶ Senaste lydelse 2001:328.

⁷ Senaste lydelse 2001:328.

⁸ Senaste lydelse 2003:664.

19 kap.6 §⁹

När det är fråga om skatt som omfattas av anstånd och som skall betalas när anståndstiden gått ut beräknas kostnadsränta från och med dagen efter skattens ursprungliga förfallodag till och med den dag betalning senast skall ske med anledning av beslutet om anstånd.

Vid anstånd enligt 17 kap. 5, 6 a eller 7 § skall dock räntan beräknas från och med dagen efter den då anståndet beviljades.

Vid anstånd enligt 17 kap. 5 eller 7 § skall dock räntan beräknas från och med dagen efter den då anståndet beviljades.

Ränta enligt denna paragraf beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan.

Bestämmelsen i första stycket gäller inte i fråga om anstånd med betalning av avgift enligt 15 § lagen (2004:000) om särskild sjukförsäkringsavgift.

23 kap.7 §¹⁰

En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut enligt denna lag, taxeringslagen (1990:324), *lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt* eller lagen (2004:000) om särskild sjukförsäkringsavgift inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt som omprövningen eller överklagandet rör.

En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut enligt denna lag, taxeringslagen (1990:324) eller lagen (2004:000) om särskild sjukförsäkringsavgift inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt som omprövningen eller överklagandet rör.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Äldre bestämmelser om skatt och förseningsavgift enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall fortfarande tillämpas i fall skattskyldighet enligt den lagen har inträtt före utgången av år 2004.

⁹ Senaste lydelse 2001:328.

¹⁰ Senaste lydelse 2001:328.

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 7 § och 44 kap. 36 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

7 §¹

Räntor på återbetald skatt, tull eller avgift enligt följande bestämmelser är skattefria:

- 58 b § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
- 40 och 42 §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter,
- 5 kap. 21 § tullagen (2000:1281), och
- 19 kap. 2 och 12–14 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

Räntor på återbetald skatt, tull eller avgift enligt följande bestämmelser är skattefria:

- 40 och 42 §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter,
- 5 kap. 21 § tullagen (2000:1281), och
- 19 kap. 2 och 12–14 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

44 kap.

36 §

Om en tillgång avyttras mot ersättning i form av en livsvarig livränta, skall det kapitaliserade värde av livräntan som framkommer med tillämpning av tabell III till lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt anses som ersättning vid beräkningen av kapitalvinsten. Är livräntan beroende av flera personers liv på så sätt att den upphör vid den först avlidnes död, bestäms kapitalvärdet med utgångspunkt i hur gammal den äldste är. Om livräntan upphör vid den sist avlidnes död, bestäms värdet efter den yngstes ålder.

Ersättningen beräknas med tillämpning av tabell II till lagen om arvsskatt och gåvoskatt, om överlåtelseavtalet innebär att

1. livräntan skall betalas ut livsvarigt, dock högst ett visst

Om en tillgång avyttras mot ersättning i form av en livsvarig livränta, skall det kapitaliserade värde av livräntan som framkommer med tillämpning av tabell III till *den upphävda* lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt anses som ersättning vid beräkningen av kapitalvinsten. Är livräntan beroende av flera personers liv på så sätt att den upphör vid den först avlidnes död, bestäms kapitalvärdet med utgångspunkt i hur gammal den äldste är. Om livräntan upphör vid den sist avlidnes död, bestäms värdet efter den yngstes ålder.

Ersättningen beräknas med tillämpning av tabell II till *den upphävda* lagen om arvsskatt och gåvoskatt, om överlåtelseavtalet innebär att

1. livräntan skall betalas ut livsvarigt, dock högst ett visst

¹ Senaste lydelse 2002:429.

antal år, och en sådan beräkning resulterar i att ersättningen blir lägre än enligt första stycket, eller

2. livräntan skall betalas ut livsvarigt, dock minst ett visst antal år, om en sådan beräkning resulterar i att ersättningen blir högre än enligt första stycket.

Om en livsvarig livränta upphör på grund av ett dödsfall inom fem år från avyttringen skall, i stället för vad som sagts i första och andra styckena, det sammanlagda livräntebelopp som betalats ut tas upp som ersättning om denna därmed blir lägre.

antal år, och en sådan beräkning resulterar i att ersättningen blir lägre än enligt första stycket, eller

2. livräntan skall betalas ut livsvarigt, dock minst ett visst antal år, om en sådan beräkning resulterar i att ersättningen blir högre än enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Äldre bestämmelser i 8 kap. 7 § om ränta enligt 58 b § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall fortfarande tillämpas.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Prop. 2004/05:25

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 10 och 12 §§ lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

10 §²

Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får endast uppgift om namn, person- eller samordningsnummer, beteckning för fastighet samt uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100) användas som sökbegrepp.

I verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken *samt arvsskatteärenden* får vid sökning i skattedatabasen endast uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen användas som sökbegrepp. Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får dessutom uppgift om namn och person- eller samordningsnummer användas som sökbegrepp.

I verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken får vid sökning i skattedatabasen endast uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen användas som sökbegrepp. Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får dessutom uppgift om namn och person- eller samordningsnummer användas som sökbegrepp.

Som sökbegrepp får dock inte uppgift som avses i 1 kap. 7 § användas.

12 §

Uppgifter och handlingar som avser

1. revision skall gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades,

2. fastighetstaxering skall gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till, *och*

3. *gåvoskatteärenden* skall gallras tolv år efter utgången av det kalenderår då gåvodeklaration lämnades.

Uppgifter och handlingar som avser gåvoanmälningsärenden

Uppgifter och handlingar som avser

1. revision skall gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades, *och*

2. fastighetstaxering skall gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

² Senaste lydelse 2001:327.

skall gallras tre år efter utgången av det kalenderår då förfrågan eller anmaning att komma in med deklaration gjordes.

Uppgifter och handlingar om godkända upplagshavare, registrerade varumottagare eller godkända skatteupplag enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt samt lagen (1994:1776) om skatt på energi skall gallras sju år efter utgången av det kalenderår då upplagshavaren eller varumottagaren avregistrerades.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om uppgifter och handlingar som avser ärenden om arvsskatt, gåvoskatt och gåvoanmälan.

Regeringen tillsatte den 19 juni 2002 en kommitté (Fi 2002:06) med uppgift att bl.a. se över reglerna om arvsskatt och gåvoskatt. Kommittén antog namnet Egendomsskattekommittén.

Efter förslag av Egendomsskattekommittén slopades beskattningen av arv till efterlevande make och sambo fr.o.m. den 1 januari 2004 (prop. 2003/04:15, bet. 2003/04:SkU7, rskr. 2003/04:116, SFS 2003:1198). I sitt slutbetänkande, Egendomsskatter – Reform av arvs- och gåvoskatter (SOU 2004:66), som överlämnades till finansministern i juni 2004, föreslog kommittén ytterligare sänkningar av arvs- och gåvoskatten. Förslagen har remissbehandlats (Fi2004/2858). Ett antal remissinstanser, bl.a. Svenskt Näringsliv, Företagarnas Riksorganisation, FAR och Fastighetsägarna Sverige, föreslog att arvs- och gåvoskatten skulle avskaffas.

I budgetpropositionen för 2005 (avsnitt 8.3.2 s. 210) aviserade regeringen att arvs- och gåvoskatten bör slopas fr.o.m. den 1 januari 2005. Inom Finansdepartementet har en promemoria utarbetats med förslag dels om att upphäva bl.a. lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, AGL, dels följdändringar i ett antal författningar. Promemorian har beretts med Skatteverket och Kammarrätten i Stockholm. Regeringen har justerat vissa lagförslag i enlighet med inkomna synpunkter.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 7 oktober 2004 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 1*.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 2*. Lagrådet har lämnat lagförslagen utan erinran, men gjort vissa påpekanden rörande en övergångsbestämmelse. Därutöver har Lagrådet riktat viss allmän kritik mot bl.a. det beredningsarbete som föregått remissen. Lagrådets synpunkter behandlas i avsnitten 6.1 och 6.2.

I förhållande till lagrådsremissens förslag har dessutom vissa rent redaktionella justeringar gjorts.

4 Bakgrund

Utredningarna om arvs- och gåvoskatten har varit många, senast har Egendomsskattekommittén haft i uppdrag att reformera lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, AGL. Under det senaste året har förändringar i skatteuttaget gjorts genom att lättnadsreglerna som är tillämpliga vid värderingen av företagstillgångar i onoterade företag gjordes mer generösa fr.o.m. den 1 januari 2004 (prop. 2003/04:17, bet. 2003/04:SkU9, rskr. 2003/04:117, SFS 2003:1199). Dessutom slopades – som framgår ovan – beskattningen av arv till efterlevande make och sambo från och med samma datum.

Regeringens förslag: Arvsskatten och gåvoskatten tas bort.

Skälen för regeringens förslag: Arvs- och gåvoskatten har kritiserats hårt framför allt under senare år. Det har handlat om svårigheter för efterlevande makar och sambor att betala alltmer i arvsskatt på grund av höjda taxeringsvärden på fastigheter. Det har också handlat om olikheter i värderingen av aktier vid arvs- och gåvobeskattningen som har medfört att bolag av skatteskal flyttat från börsens A-lista till O-listan. Uttaget av arvs- och gåvoskatt i samband med generationsövergångar i småföretag har också kritiserats. Efter börsfallet år 2000 har krav ställts på ändrade regler för arvbeskattningen av aktier och andra värdepapper. Kritiken har också gällt möjligheterna till skatteplanering. Genom arvs- och gåvoskattens konstruktion och värderingsreglerna i AGL har möjligheterna att på lagligt sätt minska arvs- och gåvoskatten varit omfattande. Arvs- och gåvoskatten upplevs inte som rättvis.

Regeringen anser inte att det är möjligt att med ändrade regler möta den kritik som riktats mot arvs- och gåvoskatten. Arvs- och gåvoskatten är vidare relativt kostsam att administrera. Skatten beräknas ge intäkter under år 2004 med 2,6 miljarder kronor. Mot bakgrund av detta och för att underlätta generationsskiften i onoterade företag föreslår regeringen att arvs- och gåvoskatten skall slopas från och med den 1 januari 2005.

Lagrådet har – som tidigare nämnts – i sitt yttrande påpekat att förslagen har föregåtts av ett mycket begränsat beredningsarbete och anfört att detta beredningsarbete knappast står i överensstämmelse med föreskiften i 7 kap. 2 § regeringsformen om regeringsärendenas beredning.

Även om den beredning som föregått denna proposition skulle ha kunnat vara mer omfattande än vad som skett, anser regeringen mot bakgrund av de motiv som ligger bakom förslaget att slopa arvs- och gåvoskatten att övervägande skäl talar för att nu gå fram med ett förslag.

Regeringen vill härutöver framhålla att förslagen på arvs- och gåvoskatteområdet innebär väsentliga skattelättnader samt att förslaget heller inte kan ses isolerat från beredningen av Egendomsskattekommitténs förslag om att sänka arvs- och gåvoskatten.

6 Ikraftträdande m.m.

6.1 Slopad arvs- och gåvoskatt

Regeringens förslag: Lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall upphöra att gälla vid utgången av 2004. Har skattskyldighet inträtt dessförinnan skall den upphävda lagen fortfarande tillämpas. En övergångsbestämmelse tas in i upphävdelagen som innebär att eftergiftsreglerna i 56 § lagen om arvsskatt och gåvoskatt inte skall gälla när arvs- eller gåvotagaren avlider efter utgången av 2004.

Förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss skall också upphöra att gälla vid utgången av 2004 men förordningen skall fortfarande tillämpas om skattskyldighet har inträtt dessförinnan.

Skälen för regeringens förslag: Skattskyldighet för arv inträder enligt huvudregeln i 5 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, AGL, vid arvlåtarens eller testators död. I några fall innebär gällande rätt emellertid att skattskyldigheten för arv inte inträder i samband med ett dödsfall utan först vid en senare tidpunkt (framskjutna förvärv). Bestämmelser om framskjutna förvärv finns i 6–9 §§ AGL. Som ett exempel kan nämnas bestämmelsen i 6 § AGL. Lagrummet tar bl.a. sikte på den situationen att det i ett testamente förordnats att hela nyttjanderätten till viss egendom skall tillfalla en viss person medan äganderätten till egendomen skall tillfalla någon annan. Skattskyldighet för äganderätten inträder i så fall först då nyttjanderätten upphör.

Skattskyldighet för gåva inträder enligt huvudregeln i 36 § AGL när gåvan blivit fullbordad eller när en handling som innehåller en giltig utfästelse om gåva av lös egendom överlämnats till mottagaren. När det gäller gåva av företagstillgångar kan under vissa förutsättningar beskattning utlösas av omständigheter som ligger i tiden efter gåvotidpunkten, 43 § tredje stycket AGL. Det gäller det fallet att gåvan har beskattats med tillämpning av de s.k. lättnadsreglerna men gåvotagaren inom tre år från skattskyldighetens inträde (karenstiden) avhänt sig egendomen. En ny gåva skall då anses föreligga och dess värde skall vara detsamma som det värde varmed den ursprungliga gåvan sattes ned.

Regeringens förslag innebär att om ett dödsfall inträffar efter utgången av år 2004 skall arvsbeskattning inte ske. I fråga om framskjutna förvärv skall ingen beskattning av förvärvet ske om nyttjanderätten eller någon annan motsvarande rättighet upphör efter utgången av 2004. Gåvoskatt skall inte heller betalas om en gåva blivit fullbordad efter utgången av år 2004 eller om en handling med en giltig utfästelse om gåva av lös egendom överlämnats till mottagaren efter denna tidpunkt. Förslaget innebär vidare att om någon inom karenstiden avhänder sig en gåva som omfattats av lättnadsreglerna vid gåvotillfället och avhändandet sker efter utgången av år 2004 skall någon beskattning inte ske.

De s.k. eftergiftsreglerna i 56 § AGL innebär följande. Om någon som förvärvat egendom genom arv eller gåva avlider inom tio år från förvärvet skall efter ansökan en viss del av arvs- eller gåvoskatten återbetalas till den dödes dödsbo och ett motsvarande belopp tas upp bland tillgångarna. Om arv- eller gåvotagaren avlider samma år som arvlåtaren avlidit eller gåvan skett, skall hela skatten efterges. Sker dödsfallet efter ett år skall 9/10 av skatten efterges, etc. Motivet för denna bestämmelse är att om ett antal dödsfall sker inom en begränsad tid kan det framstå som stötande att staten tar ut full arvsskatt vid varje dödsfall. Om arv- eller gåvotagaren avlider efter den sista december 2004 faller motivet för att återbetala arvs- eller gåvoskatt eftersom någon arvsbeskattning inte kommer att ske efter arv- eller gåvotagaren. Utifrån en administrativ synvinkel är det inte heller försvarbart att behålla eftergiftsmöjligheten när arvs- och gåvoskatten slopas. Regeringen anser därför att återbetalning av skatt inte bör ske i fall arv- eller gåvotagaren avlider efter utgången av år 2004. Rätten till eftergift anknyter till det första dödsfallet. Personen som avlidit skall ha varit skattskyldig enligt bestämmelserna i AGL och det är dödsboet efter den skattskyldige som kan ansöka om eftergift. I och med att bestämmelserna i den upphävda

lagen skall tillämpas även efter den 31 december 2004 i fall skattskyldighet inträtt senast vid den tidpunkten bör en övergångsbestämmelse tas in i upphävandelagen. Genom övergångsbestämmelsen föreslås rätten till eftergift upphöra när arv- eller gåvotagaren avlider efter utgången av år 2004. Motsvarande skall gälla i fråga om testamentstagare.

Enligt 20 kap. 4 § första stycket ärvdabalken gäller att i en bouppteckning skall den dödes tillgångar och skulder antecknas sådana de var vid dödsfallet. Tillgångarnas värde och skuldernas belopp skall anges. Motsvarande gäller för egendom som ägs av den dödes maka eller sambo enligt bestämmelserna i paragrafens andra och tredje stycken. I 11 § 1 mom. AGL föreskrivs att behållningen i dödsboet skall beräknas med ledning av bouppteckningen. Vidare gäller enligt 20 § första stycket AGL att de värden som antecknats i bouppteckningen skall ligga till grund för beskattningen om inte värderingsreglerna i AGL föranleder annan värdering. Sådana avvikande värderingsregler finns i 22–27 §§ AGL och i praktiken har tillgångarna och skulderna antecknats i bouppteckningen med tillämpning av dessa regler i AGL. En av konsekvenserna av att AGL upphävs blir alltså att det inte längre är beskattningsvärdet som anges i bouppteckningen. Tillgångar och skulder skall i stället antecknas uteslutande enligt 20 kap. 4 § ärvdabalken. I lagrådsremissen uttalade regeringen att detta torde innebära att man har att anteckna marknadsvärdet eller det verkliga värdet.

Mot denna senare slutsats har dock *Lagrådet* anmärkt att det i den nya situationen inte är givet att – i avsaknad av närmare bestämmelser i 20 kap. ärvdabalken – en marknadsvärdering skall göras av en avlidens tillgångar i samband med att en bouppteckning upprättas. Regeringen vill dock vidhålla sin uppfattning. Bestämmelsen i 20 kap. 4 § ärvdabalken är visserligen inte i sig någon värderingsregel, men får sitt innehåll sedd i ljuset av den från marknadsvärdet avvikande värdering som föreskrivs genom bestämmelserna i 20 § första stycket jämförd med 22–27 §§ AGL. När AGL då upphävs måste den naturliga slutsatsen bli den som regeringen uttalade i lagrådsremissen, nämligen att man normalt torde ha att anteckna marknadsvärdet eller det verkliga värdet. Härtill kommer också det förhållandet att de nämnda reglerna i AGL i flera fall direkt eller indirekt utgår från marknadsvärdet eller ett motsvarande värde när beskattningsvärdet bestäms. Så skall t.ex. vissa aktieslag tas upp till 75 % av det noterade värdet och andra till 30 % av samma värde. Vidare skall som värde av fast egendom gälla taxeringsvärdet för visst år, vilket värde i sin tur enligt 5 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall bestämmas till det belopp som motsvarar 75 procent av fastighetens marknadsvärde.

I skattebetalningslagen (1997:483) innebär ändringarna att bestämmelser och rubriker som rör arvsskatt och gåvoskatt tas bort. Äldre bestämmelser skall fortfarande gälla i fråga om skatt och förseningsavgift enligt AGL. Det innebär att regler om t.ex. anstånd med betalning av arvsskatt skall gälla i arvsskatteärenden som hänför sig till tiden före den 1 januari 2005.

I lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, stämpelskattelagen, och i inkomstskattelagen (1999:1229) finns hänvisningar till värderingsreglerna i AGL som föreslås gälla tillsvidare. Hänvisningarna i dessa lagar föreslås därför göras till den upphävda

lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt. Regeringen är medveten om att detta inte är tillfredsställande. Ett arbete med att utforma nya bestämmelser i båda dessa lagar skall därför påbörjas inom Regeringskansliet.

I lagrådsremissen angav regeringen att det var viktigt att undersöka behovet av att upprätta och registrera bouppteckningar efter det att arvsskatten har slopats och att det samtidigt borde övervägas om det även i fortsättningen skulle vara en uppgift för Skatteverket att hantera bouppteckningar. Även *Lagrådet* har tagit upp frågan om det framtida behovet av att upprätta och registrera bouppteckningar och då uttalat att det i vart fall kan ifrågasättas om någon värdering av tillgångarna alltjämt skall behöva ske. Av de besked som lämnats i anslutning till föredragningen av lagrådsremissen har framgått att ett arbete har inletts inom Regeringskansliet som skall resultera i ett ställningstagande i dessa frågor.

Sverige har ingått avtal för undvikande av dubbelbeskattning på arv respektive på arv och gåva med sammanlagt 17 stater. Avtalen och anslutande författningar om tillämpningen av avtalen bör av praktiska skäl i vart fall tillsvidare behållas oförändrade. Regeringen avser att underrätta samtliga avtalsslutande stater om att den svenska lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt upphävs för att därigenom inleda en dialog om skatteavtalens ställning i framtiden.

Arvsskatt tas ut vid avveckling av fideikommiss med anledning av dödsfall enligt förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss. Reglerna i AGL skall därvid gälla i tillämpliga delar. Även beskattningen vid avveckling av fideikommiss skall avskaffas vid utgången av 2004.

6.2 Ekonomiska konsekvenser m.m.

Intäkterna från arvs- och gåvoskatten år 2004 beräknas uppgå till omkring 2,6 miljarder kronor. Intäktsbortfallet är finansierat på samma sätt som övriga budgetförsvagningar genom de förslag till inkomstförstärkningar som föreslås i budgetpropositionen för 2005.

Skatteverkets kostnader för administrationen av arvsskatt och gåvoskatt beräknas till cirka 48 miljoner kronor per år. Förslaget om slopad beskattning av arv och gåva kommer på sikt att leda till en minskad hantering av bouppteckningar och därmed lägre kostnader för verket. Förändringen av verksamheten beräknas dock inte få effekt förrän under budgetåret 2006. Regeringen avser därför att återkomma beträffande frågan om hur de medel som frigörs hos Skatteverket skall användas.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i ärvdabalken

20 kap.

11 §

Ändringen innebär att hänvisningen görs till den upphävda lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt. Hänvisningen behövs eftersom vissa beslut under Skatteverkets handläggning av bouppteckningar t.ex. kan överklagas enligt regler i AGL (se RÅ 2004 ref. 19). Prop. 2004/05:25

7.2 Förslaget till lag om upphävande av lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Regeringens förslag innebär att om ett dödsfall inträffar efter utgången av år 2004 eller om en gåva sker efter denna tidpunkt skall arvs- respektive gåvobeskattning inte ske. Bestämmelserna om eftergift i 56 § skall enligt en uttrycklig regel inte tillämpas i det fall att den som förvärvar egendom genom arv, gåva eller testamente avlider efter den 31 december 2004.

7.3 Förslaget till lag om upphävande av förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss

Som en konsekvens av att lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt upphävs skall även denna förordning upphävas vid utgången av år 2004. Äldre bestämmelser skall gälla om skattskyldighet enligt förordningen har inträtt före den 1 januari 2005.

7.4 Förslaget till lag om upphävande av lagen (1978:922) om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall

Som en konsekvens av att lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt upphävs skall även denna lag upphävas. Äldre bestämmelser skall dock tillämpas i de fall skattskyldighet enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt har inträtt före utgången av år 2004.

7.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:631) om ändring i sekretesslagen (1980:100)

9 kap.

1 §

I paragrafens *andra stycke* görs en konsekvensändring.

7.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter

14 §

Paragrafen ändras genom att hänvisningen görs till den upphävda lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

7.7 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen
(1997:483)

1 kap.

1 a §

En konsekvensändring görs i paragrafen.

4 §

I *tredje stycket* görs en konsekvensändring.

11 kap.

1 §

En konsekvensändring görs i paragrafen.

12 kap.

6 §

Första stycket ändras som en följd av att arvs- och gåvoskatten tas bort.

9 §

Ändringen innebär att *andra stycket* tas bort.

16 kap.

9 §

Hänvisningen till 10 a § tas bort eftersom den paragrafen skall upphöra att gälla.

17 kap.

7 §

Hänvisningen till 6 a § tas bort eftersom den paragrafen skall upphöra att gälla.

19 kap.

6 §

Hänvisningen i *andra stycket* till 17 kap. 6 a § tas bort eftersom den paragrafen skall upphöra att gälla.

23 kap.

7 §

En konsekvensändring görs i paragrafen.

7.8 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

8 kap.

7 §

I paragrafen görs en konsekvensändring.

44 kap.

36 §

Paragrafens båda stycken ändras genom att hänvisningen görs till den upphävda lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

7.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om
behandling av uppgifter i Skatteverkets
beskattningsverksamhet

2 kap.

10 §

Paragrafens *andra stycke* ändras genom att vad som där sägs om arvskatteärenden tas bort.

12 §

Paragrafens *första stycke* ändras genom att vad som där sägs om gåvoskatteärenden tas bort. *Andra stycket* som handlar om gallring avseende gåvoanmälningens ärenden tas bort.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

1 Förslag till lag om ändring i ärvdabalken

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 11 § ärvdabalken³ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

11 §⁴

I fråga om förfarandet hos Skatteverket och om överklagande gäller i övrigt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

I fråga om förfarandet hos Skatteverket och om överklagande gäller i övrigt *den upphävda* lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

³ Balken omtryckt 1981:1359.

⁴ Senaste lydelse 2003:675.

2 Förslag till lag om upphävande av lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Prop. 2004/05:25
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt⁵ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2004. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i de fall skattskyldighet har inträtt före utgången av år 2004 om inte annat följer av nästa stycke.

Bestämmelserna om eftergift i 56 § gäller inte i det fall att den som förvärvat egendom genom arv, testamente eller gåva avlider efter utgången av år 2004.

⁵ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:857.

3 Förslag till lag om upphävande av förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss

Prop. 2004/05:25
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss skall upphöra att gälla vid utgången av år 2004. Den upphävda förordningen gäller dock fortfarande i de fall skattskyldighet har inträtt före utgången av år 2004.

4 Förslag till lag om upphävande av lagen (1978:922) om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall

Prop. 2004/05:25
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att lagen (1978:922) om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall skall upphöra att gälla vid utgången av år 2004. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i de fall skattskyldighet enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt har inträtt före utgången av år 2004.

Härigenom föreskrivs i fråga om sekretesslagen (1980:100)⁶,
dels att 9 kap. 1 § i stället för dess lydelse enligt lagen (2004:631) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,
dels att ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2004:631) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,
dels att det skall införas en ny övergångsbestämmelse till lagen (2004:631) om ändring i nämnda lag av följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremiss⁷

Föreslagen lydelse

9 kap.

1 §⁸

Sekretess gäller i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. Motsvarande sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och tulldatabasen enligt lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet för uppgift som har tillförts databaserna. Motsvarande sekretess gäller även hos kommun eller landsting för uppgift som har lämnats dit i ett ärende om förhandsbesked i skatte- eller taxeringsfråga samt hos Försäkringskassan för uppgift som har lämnats dit i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift. Uppgift hos Tullverket får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. För uppgift i mål hos domstol gäller sekretessen endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Detsamma gäller uppgift som med anledning av överklagande hos domstol registreras hos annan myndighet enligt 15 kap. 2 § första stycket 3 eller 4. Har uppgift i mål hos domstol erhållits från annan myndighet och är den sekretessbelagd där, gäller dock denna sekretess hos domstolen, om uppgiften saknar betydelse i målet.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och, *med undantag för arvsskatt och gåvoskatt*, annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg och förseningsavgift samt

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen

⁶ Lagen omtryckt 1992:1474.

⁷ Lagrådsremiss Drivkrafter för minskad sjukfrånvaro.

⁸ Senaste lydelse 2004:631.

expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

(2004:629) om trängselskatt. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Sekretessen gäller inte beslut, varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs, om inte beslutet meddelas i ärende om

1. förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga,
2. beskattning av utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden, eller
3. trängselskatt.

I beslut, varigenom trängselskatt bestäms eller underlag för bestämmande av sådan skatt fastställs, gäller sekretessen dock endast för uppgift om vilken betalstation bilen har passerat och tidpunkten för denna passage.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lag om förfarande vid beskattning, lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet eller lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion. I artiklarna 6.1 och 8.3 i rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om fastställande av vissa åtgärder avseende införsel till gemenskapen samt export och återexport från gemenskapen av varor som gör intrång i viss immateriell äganderätt finns bestämmelser om att uppgift i vissa fall får lämnas till enskild. Vidare får utan hinder av sekretessen uppgift i ärende om revision lämnas till en förvaltare i den reviderades konkurs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

2. *Paragrafen tillämpas fortfarande i sin äldre lydelse i fråga om arvsskatt och gåvoskatt.*

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:404) om
stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter

Prop. 2004/05:25
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 14 § lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Om ersättning utgår i form av lös egendom, värderas denna egendom enligt reglerna i 23 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt. Värderingen skall ske med hänsyn till förhållandena vid upprättande av den handling på vilken förvärvet grundas.

Om ersättning utgår i form av lös egendom, värderas denna egendom enligt reglerna i 23 § *den upphävda* lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt. Värderingen skall ske med hänsyn till förhållandena vid upprättande av den handling på vilken förvärvet grundas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483)⁹
dels att 16 kap. 7 a och 10 a §§, 17 kap. 6 a och 6 b §§ samt 19 kap.
7 a § skall upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 16 kap. 7 a § och 17 kap. 6 a § skall
utgå,
dels att 1 kap. 1 a och 4 §§, 11 kap. 1 §, 12 kap. 6 och 9 §§, 16 kap.
9 §, 17 kap. 7 §, 19 kap. 6 § och 23 kap. 7 § skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremiss¹⁰

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 a §¹¹

Lagen gäller vid debitering och
betalning av

1. skatt och förseningsavgift
enligt lagen (1941:416) om
arvsskatt och gåvoskatt, samt

2. avgift enligt lagen (2004:000)
om särskild sjukförsäkringsavgift.

Lagen gäller vid debitering och
betalning av avgift enligt lagen
(2004:000) om särskild
sjukförsäkringsavgift.

Lydelse enligt prop. 2003/04:170

Föreslagen lydelse

4 §¹²

Vad som sägs i denna lag om skatt och skattskyldig gäller även

1. avgift och avgiftsskyldig,
2. belopp som skall dras från ersättning för arbete, ränta eller utdelning
för betalning av preliminär skatt (avdragen skatt) och den som är skyldig
att göra sådant avdrag, samt
3. skattetillägg, förseningsavgift, kontrollavgift och ränta och den som
är skyldig att betala skattetillägg, avgift eller ränta.

Med skatt likställs

1. belopp som någon annan än den skattskyldige är betalningsskyldig
för enligt denna lag eller, såvitt gäller belopp som har debiterats enligt
denna lag, 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla
bolag, och

2. belopp som betalats tillbaka till den skattskyldige men som på grund
av ett senare beskattningsbeslut skall betalas in igen till Skatteverket.

⁹ Senaste lydelse av

16 kap. 7 a § 2001:328

16 kap. 10 a § 2001:328

17 kap. 6 a § 2004:127

17 kap. 6 b § 2004:435

19 kap. 7 a § 2001:328

rubriken närmast före 16 kap. 7 a § 2001:328

rubriken närmast före 17 kap. 6 a § 2001:328.

¹⁰ Lagrådsremiss Drivkrafter för minskad sjukfrånvaro.

¹¹ Senaste lydelse 2002:400.

¹² Senaste lydelse 2003:747.

Med skattskyldig likställs

1. handelsbolag även om det inte är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i 1 §,

2. den som har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen (1994:200),

3. den som utan att vara skattskyldig här i landet har fått en F-skattsedel enligt 4 kap. 7 eller 8 §,

4. den som Skatteverket enligt 23 kap. 3 § har beslutat skall svara för redovisning och betalning av skatt som hänför sig till verksamhet som bedrivs genom enkelt bolag eller partrederi,

5. den som är grupphuvudman enligt 6 §,

6. delägare i handelsbolag som enligt 2 kap. 20 § lagen om handelsbolag och enkla bolag har ålagts betalningsskyldighet för skatt,

7. dödsbo som enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall förskjuta arvsskatt,

8. den som har rätt till återbetalning enligt

a) 24 eller 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

b) 8 § lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,

c) 29 eller 30 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, eller

d) 28–30 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

9. den som har rätt till återbetalning, compensation eller nedsättning enligt 9 kap. 2, 3, 4, 5, 6, 8 a, 9, 10, eller 11 §, 11 kap. 12 eller 13 § lagen (1994:1776) om skatt på energi eller omfattas av ett slutligt beslut om skattenedsättning enligt 9 kap. 9 b § andra stycket samma lag, och

10. den som i egenskap av företrädare för en juridisk person är betalningsskyldig enligt 12 kap. 6 eller 6 a § eller som träffat överenskommelse enligt 12 kap. 7 c §.

7. den som har rätt till återbetalning enligt

a) 24 eller 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

b) 8 § lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,

c) 29 eller 30 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, eller

d) 28–30 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

8. den som har rätt till återbetalning, compensation eller nedsättning enligt 9 kap. 2, 3, 4, 5, 6, 8 a, 9, 10, eller 11 §, 11 kap. 12 eller 13 § lagen (1994:1776) om skatt på energi eller omfattas av ett slutligt beslut om skattenedsättning enligt 9 kap. 9 b § andra stycket samma lag, och

9. den som i egenskap av företrädare för en juridisk person är betalningsskyldig enligt 12 kap. 6 eller 6 a § eller som träffat överenskommelse enligt 12 kap. 7 c §.

11 kap.1 §¹⁴

Genom beskattningsbeslut bestäms om den som är skattskyldig skall betala skatt eller få tillbaka skatt och skattens storlek.

Som beskattningsbeslut anses också

1. beslut om betalningsskyldighet enligt 12 kap.,
2. omprövningsbeslut enligt 21 kap.,
3. beslut i fråga om återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen (1994:200),

4. *beslut om betalningsskyldighet för arvsskatt och gåvoskatt enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,*

4 a. Försäkringskassans beslut om betalningsskyldighet för avgift enligt lagen (2004:000) om särskild sjukförsäkringsavgift,	4. beslut om betalningsskyldighet för avgift enligt lagen (2004:000) om särskild sjukförsäkringsavgift,
--	---

5. beslut om återbetalning av skatt enligt

- a) 24 eller 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
- b) 8 § lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,
- c) 29 eller 30 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, eller
- d) 28–30 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

6. beslut om återbetalning, kompensation eller nedsättning enligt 9 kap. 2, 3, 4, 5, 6, 8 a eller 9 §, 9 b § andra stycket, 10, eller 11 §, 11 kap. 12 eller 13 § lagen (1994:1776) om skatt på energi, och

7. överenskommelse om betalningsskyldighet enligt 12 kap. 7 c §, om företrädaren har fullföljt en överenskommelse på överenskommet sätt inom rätt tid.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.6 §¹⁵

Om någon i egenskap av företrädare för en juridisk person uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte har gjort föreskrivet skatteavdrag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala belopp som har bestämts enligt 11 kap. 19 § jämte ränta. Om en företrädare för en *annan* juridisk person *än ett dödsbo* i övrigt uppsåtligen eller av grov

Om någon i egenskap av företrädare för en juridisk person uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte har gjort föreskrivet skatteavdrag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala belopp som har bestämts enligt 11 kap. 19 § jämte ränta. Om en företrädare för en juridisk person i övrigt uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har underlåtit att

¹³ Lagrådsremiss Drivkrafter för minskad sjukfrånvaro.

¹⁴ Senaste lydelse 2003:747.

¹⁵ Senaste lydelse 2003:747.

oaktsamhet har underlåtit att betala skatt enligt denna lag *eller om ett dödsbo uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har underlåtit att betala annan skatt än sådan arvsskatt som dödsboet varit skyldigt att förskjuta enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt*, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten och räntan på den.

betala skatt enligt denna lag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten och räntan på den.

Betalningsskyldighet är, om inte annat följer av tredje stycket, knuten till den tidpunkt vid vilken skatten ursprungligen skulle ha betalats enligt vad som anges i 10 och 16 kap.

Vid ändring av ett beskattningsbeslut som avser mer än en redovisningsperiod avses med förfallodag enligt andra stycket den förfallodag som beslutats med tillämpning av 11 kap. 2 § andra stycket. Beträffande slutlig skatt tillämpas den förfallodag som gäller för det grundläggande beslutet om slutlig skatt enligt 16 kap. 6 § första stycket.

9 §¹⁶

Ett dödsbo ansvarar för sådan skatt enligt denna lag som skulle ha betalats av

1. den avlidne eller
2. boet, såvitt avser den redovisningsperiod eller, när det gäller slutlig skatt, det beskattningsår då dödsfallet inträffade.

Dödsboet ansvarar också för sådan arvsskatt som enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall förskjutas av boet.

Om dödsboet har skiftats, ansvarar dödsbodelägarna för skatten i den omfattning som föreskrivs i 21 kap. ärvdabalken.

16 kap.

9 §¹⁷

Ett inbetalt belopp skall, om inte annat följer av 10 *eller 10 a §*, räknas av från den skattskyldiges sammanlagda skatteskuld enligt denna lag oberoende av vad den skattskyldige har begärt.

Ett inbetalt belopp skall, om inte annat följer av 10 §, räknas av från den skattskyldiges sammanlagda skatteskuld enligt denna lag oberoende av vad den skattskyldige har begärt.

17 kap.

7 §¹⁸

Om det finns synnerliga skäl, får Skatteverket bevilja anstånd med

Om det finns synnerliga skäl, får Skatteverket bevilja anstånd med

¹⁶ Senaste lydelse 2001:328.

¹⁷ Senaste lydelse 2001:328.

¹⁸ Senaste lydelse 2003:664.

inbetalning av skatt även i andra fall eller på annat sätt än som avses i 1–6 a §§.

inbetalning av skatt även i andra fall eller på annat sätt än som avses i 1–6 §§.

Prop. 2004/05:25
Bilaga 1

Lydelse enligt lagrådsremiss¹⁹

Föreslagen lydelse

19 kap.

6 §²⁰

När det är fråga om skatt som omfattas av anstånd och som skall betalas när anståndstiden gått ut beräknas kostnadsränta från och med dagen efter skattens ursprungliga förfallodag till och med den dag betalning senast skall ske med anledning av beslutet om anstånd.

Vid anstånd enligt 17 kap. 5, 6 a eller 7 § skall dock räntan beräknas från och med dagen efter den då anståndet beviljades.

Vid anstånd enligt 17 kap. 5 eller 7 § skall dock räntan beräknas från och med dagen efter den då anståndet beviljades.

Ränta enligt denna paragraf beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan.

Bestämmelsen i första stycket gäller inte i fråga om anstånd med avgift enligt 15 § lagen (2004:000) om särskild sjukförsäkringsavgift.

23 kap.

7 §²¹

En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut enligt denna lag, taxeringslagen (1990:324), *lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt* eller lagen (2004:000) om särskild sjukförsäkringsavgift inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt som omprövningen eller överklagandet rör.

En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut enligt denna lag, taxeringslagen (1990:324) eller lagen om (2004:000) om särskild sjukförsäkringsavgift inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt som omprövningen eller överklagandet rör.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om skatt enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

¹⁹ Lagrådsremiss Drivkrafter för minskad sjukfrånvaro.

²⁰ Senaste lydelse 2001:328.

²¹ Senaste lydelse 2001:328.

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 7 § och 44 kap. 36 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***8 kap.**7 §²²

Räntor på återbetald skatt, tull eller avgift enligt följande bestämmelser är skattefria:

– 58 b § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,

– 40 och 42 §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter,

– 5 kap. 21 § tullagen (2000:1281), och

– 19 kap. 2 och 12–14 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

Räntor på återbetald skatt, tull eller avgift enligt följande bestämmelser är skattefria:

– 40 och 42 §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter,

– 5 kap. 21 § tullagen (2000:1281), och

– 19 kap. 2 och 12–14 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

44 kap.

36 §

Om en tillgång avyttras mot ersättning i form av en livsvarig livränta, skall det kapitaliserade värde av livräntan som framkommer med tillämpning av tabell III till lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt anses som ersättning vid beräkningen av kapitalvinsten. Är livräntan beroende av flera personers liv på så sätt att den upphör vid den först avlidnes död, bestäms kapitalvärdet med utgångspunkt i hur gammal den äldste är. Om livräntan upphör vid den sist avlidnes död, bestäms värdet efter den yngstes ålder.

Ersättningen beräknas med tillämpning av tabell II till lagen om arvsskatt och gåvoskatt, om överlåtelseavtalet innebär att

1. livräntan skall betalas ut livsvarigt, dock högst ett visst antal år, och en sådan beräkning

Om en tillgång avyttras mot ersättning i form av en livsvarig livränta, skall det kapitaliserade värde av livräntan som framkommer med tillämpning av tabell III till *den upphävda* lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt anses som ersättning vid beräkningen av kapitalvinsten. Är livräntan beroende av flera personers liv på så sätt att den upphör vid den först avlidnes död, bestäms kapitalvärdet med utgångspunkt i hur gammal den äldste är. Om livräntan upphör vid den sist avlidnes död, bestäms värdet efter den yngstes ålder.

Ersättningen beräknas med tillämpning av tabell II till *den upphävda* lagen om arvsskatt och gåvoskatt, om överlåtelseavtalet innebär att

1. livräntan skall betalas ut livsvarigt, dock högst ett visst antal år, och en sådan beräkning

²² Senaste lydelse 2002:429.

resulterar i att ersättningen blir lägre än enligt första stycket, eller

2. livräntan skall betalas ut livsvarigt, dock minst ett visst antal år, om en sådan beräkning resulterar i att ersättningen blir högre än enligt första stycket.

Om en livsvarig livränta upphör på grund av ett dödsfall inom fem år från avyttringen skall, i stället för vad som sagts i första och andra styckena, det sammanlagda livräntebelopp som betalats ut tas upp som ersättning om denna därmed blir lägre.

resulterar i att ersättningen blir lägre än enligt första stycket, eller

2. livräntan skall betalas ut livsvarigt, dock minst ett visst antal år, om en sådan beräkning resulterar i att ersättningen blir högre än enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Äldre bestämmelser tillämpas dock i fråga om ränta som bestämts enligt 58 b § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 10 och 12 §§ lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

10 §²³

Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får endast uppgift om namn, person- eller samordningsnummer, beteckning för fastighet samt uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100) användas som sökbegrepp.

I verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken *samt arvsskatteärenden* får vid sökning i skattedatabasen endast uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen användas som sökbegrepp. Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får dessutom uppgift om namn och person- eller samordningsnummer användas som sökbegrepp.

I verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken får vid sökning i skattedatabasen endast uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen användas som sökbegrepp. Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får dessutom uppgift om namn och person- eller samordningsnummer användas som sökbegrepp.

Som sökbegrepp får dock inte uppgift som avses i 1 kap. 7 § användas.

12 §

Uppgifter och handlingar som avser

1. revision skall gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades,

2. fastighetstaxering skall gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till, *och*

3. *gåvoskatteärenden* skall gallras tolv år efter utgången av det kalenderår då gåvodeklaration lämnades.

Uppgifter och handlingar som avser gåvoanmälningens ärenden skall gallras tre år efter utgången av det kalenderår då förfrågan

Uppgifter och handlingar som avser

1. revision skall gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades, *och*

2. fastighetstaxering skall gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till.

²³ Senaste lydelse 2001:327.

*eller anmaning att komma in med
deklaration gjordes.*

Prop. 2004/05:25
Bilaga 1

Uppgifter och handlingar om godkända upplagshavare, registrerade varumottagare eller godkända skatteupplag enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt samt lagen (1994:1776) om skatt på energi skall gallras sju år efter utgången av det kalenderår då upplagshavaren eller varumottagaren avregistrerades.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om uppgifter och handlingar som avser arvsskatteärenden, gåvoskatteärenden och gåvoanmälningssärenden.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2004-10-18

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Magnusson, justitierådet Nina Pripp och regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson.

Slopad arvsskatt och gåvoskatt

Enligt en lagrådsremiss den 7 oktober 2004 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i ärvdabalken,
2. lag om upphävande av lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
3. lag om upphävande av förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss,
4. lag om upphävande av lagen (1978:922) om befrielse från arvsskatt och gåvoskatt i vissa fall,
5. lag om ändring i lagen (2004:631) om ändring i sekretesslagen (1980:100),
6. lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter,
7. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
8. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
9. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Cecilia Silfverhjälm.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslås att beskattningen av arv och gåvor skall slopas vid utgången av år 2004. Vid den tidpunkten skall alltså lagen om arvsskatt och gåvoskatt (AGL) upphöra att gälla. Det föreslås också följdändringar i ett antal författningar.

Det framgår av lagrådsremissen att de framlagda förslagen har föregåtts av ett mycket begränsat beredningsarbete. Regeringen aviserade i budgetpropositionen för år 2005, som beslöts den 13 september 2004, att arvs- och gåvoskatten skulle slopas fr.o.m. den 1 januari 2005. Därefter utarbetades en promemoria med lagförslag inom Finansdepartementet, och synpunkter på lagförslagen inhämtades från Skatteverket och Kammarrätten i Stockholm. Vad som framfördes från de angivna myndigheternas sida framgår inte av lagrådsremissen. Det sägs endast att regeringen har justerat vissa lagförslag i enlighet med de inkomna synpunkterna.

I 7 kap. 2 § regeringsformen föreskrivs att, vid beredningen av regeringsärenden, behövliga upplysningar och yttranden skall inhämtas från berörda myndigheter samt att sammanslutningar och enskilda skall lämnas tillfälle att yttra sig i den omfattning som behövs. Det

beredningsarbete som har föregått lagrådsremissen står knappast i överensstämmelse med denna föreskrift.

Som tidigare nämnts innehåller lagrådsremissen, förutom ett förslag om upphävande av AGL, också förslag till följdändringar i ett antal författningar. Följdändringarna är emellertid delvis av provisorisk karaktär. I vissa lagrum görs sålunda hänvisningar till bestämmelser i "den upphävda" AGL. Regeringen uttalar i lagrådsremissen att man är medveten om att denna ordning inte är tillfredsställande och att ett arbete med att utforma nya bestämmelser skall påbörjas inom Regeringskansliet. Enligt Lagrådets mening hade det självfallet varit önskvärt att detta arbete hade slutförts innan lagrådsremissen lades fram.

Av stort intresse är vilken inverkan slopandet av arvs- och gåvobeskattningen bör ha på bestämmelserna i 20 kap. ärvdabalken om bouppteckning och dödsboanmälan. Bestämmelserna anger bl.a. när en bouppteckning skall förrättas, vem som skall förrätta bouppteckningen och vad den skall innehålla. I det sistnämnda avseendet sägs bl.a. att den dödes tillgångar och skulder skall antecknas sådana de var vid dödsfallet och att tillgångarnas värde och skuldernas belopp skall anges. Hur värderingen av tillgångar skall göras framgår inte närmare av 20 kap. ärvdabalken. I praktiken torde emellertid tillgångarna ofta ha värderats med tillämpning av reglerna i AGL.

I lagrådsremissen lämnas 20 kap. ärvdabalken i stort sett oförändrat. Den enda ändring som föreslås gäller 11 §, där en hänvisning till vissa förfarande- och överklaganderegler i AGL ändras till att avse "den upphävda" AGL.

Det påpekas i lagrådsremissen att, som en konsekvens av att AGL upphävs, det inte längre blir beskattningsvärdet av tillgångar och skulder som skall anges i en bouppteckning. I stället skall uteslutande ärvdabalkens regler tillämpas, vilket, framhålls det, normalt torde innebära att man har att anteckna "marknadsvärdet eller det verkliga värdet".

Enligt Lagrådets mening är det inte givet att, i avsaknad av närmare bestämmelser i 20 kap. ärvdabalken, en marknadsvärdering skall göras av en avlidens tillgångar i samband med att en bouppteckning upprättas. Frågan bör utredas närmare. I avvaktan på en mera permanent reglering kan det vara lämpligt att Skatteverket, inför upphävandet av AGL, lämnar vägledning i fråga om värdering av tillgångar.

Frågan kan emellertid ställas i vilken utsträckning det över huvud taget finns behov av att upprätta och registrera bouppteckningar efter det att arvsskatten har slopats. Det kan i varje fall ifrågasättas om någon värdering av tillgångarna alltjämt skall behöva ske.

Det angivna problemet har uppmärksammats i lagrådsremissen men behandlas mycket kortfattat. I samband med föredragningen av lagrådsremissen har Lagrådet inhämtat vissa kompletterande upplysningar från Justitiedepartementet. Upplysningarna ger vid handen att det har satts i gång ett arbete inom departementet som enligt planerna skall resultera i en departementspromemoria under våren 2005. Bl.a. skall det fortsatta behovet av bouppteckningar prövas. Om det anses att ett system med bouppteckningar – eller dödsboanmälningar – skall behållas, skall det undersökas om tillgångarna behöver åsättas några värden. Det skall också övervägas om det fortfarande skall vara en uppgift för Skatteverket

att hantera bouppteckningar eller om uppgiften bör anförtros åt någon annan myndighet.

Lagrådet konstaterar att, även om en departementspromemoria läggs fram under våren 2005, det kommer att dröja innan nya bestämmelser kan träda i kraft. Det innebär att de nuvarande bestämmelserna i 20 kap. ärvdabalken med krav på bl.a. värdering av en avlidens tillgångar kommer att få tillämpas under en ej oväsentlig tid efter det att arvsskatten har slopats.

Utöver de nu gjorda invändningarna av allmän natur har Lagrådet ingen erinran mot de framlagda lagförslagen. Övergångsbestämmelserna till förslaget till lag om upphävande av AGL förtjänar dock följande kommentar.

Om en person som blivit skattskyldig till arvs- och gåvoskatt avlider inom tio år från det att skattskyldigheten inträtt, efterges hela eller en del av skatten enligt bestämmelser i 56 § AGL. För den som avlider inom ett år efterges hela skattebeloppet. För den som avlider senare avtrappas eftergiften årsvis så att en tiondel av skattebeloppet efterges för den som avlider under det tionde året efter det att skattskyldigheten inträtt.

Syftet med bestämmelsen är främst att undvika det höga sammanlagda skatteuttag som annars skulle bli följden av täta dödsfall i ett led av flera arvlåtare – arvtagare.

Enligt det remitterade förslaget upphör rätten till eftergift i och med ikraftträdandet. Detta kommer, enligt en särskild övergångsbestämmelse, att gälla även i sådana fall då skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet och den skattskyldige avlider efter ikraftträdandet men inom sådan tid att han skulle ha varit berättigad till eftergift enligt äldre bestämmelser. Detta får i och för sig anses vara en rimlig konsekvens av att motiven för eftergift i vart fall delvis bortfallit i och med att skatt inte längre tas ut i efterföljande led. Lagrådet vill dock peka på att övergångsbestämmelsen kan få till följd att skatteuttaget, trots att ingen skatt tas ut i mottagande led, blir högre än vad som blivit fallet vid beskattning enligt AGL. En sådan situation kan inträffa t.ex. om den första arvtagaren avlider under något av de närmaste åren efter ikraftträdandet och han i sin tur har flera närstående arvingar.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 oktober 2004

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Freivalds, Sahlin, Pagrotsky, Östros, Messing, Lövdén, Ringholm, Bodström, Sommestad, Karlsson, Andnor, Nuder, M. Johansson, Hallengren, Björklund.

Föredragande: statsrådet Ringholm

Regeringen beslutar proposition 2004/05:25 Slopad arvsskatt och gåvoskatt